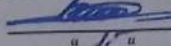

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

"Təsdiq edirəm"
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
"15" May 2026-cı il

**Fənn sillabusu
(işçi tədris proqramı)**

İxtisasın şifri və adı: 6008008- Turizm işinin təşkili

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Turizimdə İKT (Turizimdə İKT fənni üzrə (Ali məktəblərin bakalavr hazırlığı üçün) fənn proqramı, 09 aprel 2026-cı il tarixli 08 sayılı iclas protokolu)

Kodu: İPFS-B07

Tədris ili: IV tədris ili, 2026/2027

Semestr: VII (payız)

Tədris yükü: 14 (10 saat müəhazirə, 4 saat seminar)

Təhsilalma forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Soyadı, adı, ata adı, elmi dərəcəsi və elmi adı:

Mühazirə müəllimi: Nuruzadə Arzu Əli qızı

Seminar müəllimi: Ələskərzadə Aysun Nicat qızı, Nuruzadə Arzu Əli qızı

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri Füzuli 170 a, LDU-nun 1 sayılı tədris binası

Məsləhət günləri və saati: V gün, saat 08³⁰:10⁰⁵

E-mail ünvanı: arzu.nuruzade96@gmail.com, aleskerzade.aysun@gmail.com,

III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas:

1. İnformasiya texnologiyalarının əsasları: dərslik / V. Ə. Qasımov, K. C. Əliyeva, E. Ə. Mustafayeva; Bakı Mühəndislik Universiteti.- Bakı: Elm, 2025.
2. İnformatika Vəsait/ V.B.Müslümov Ə.Ə.Əliyev S.B.Həbibullayev Y.B.Sərdərov Bakı 2022
3. İnformatikanın əsasları və informasiya texnologiyaları: mühazirə materialları və testlər/ Həsənov, V.I., Verdiyeva, G.Z., Əlizadə, M.N. Bakı: MSV Nəşr, 2022.
4. Umarova, Niyar Əvəz qızı. İKT - baza kompüter bilikləri: [İnformasiya və Kommunikasiya Texnologiyaları]: dərslik / Azərbaycan Əmək və Sosial Münasibətlər Akademiyası.- Bakı, 2021.-
5. İnformatikanın əsasları və informasiya texnologiyaları/Əlizadə, M., Həsənov, V., Verdiyeva, G. Bakı: 2022. 384 s.
6. Hüseynova, A.N., & Dəmirova, C.R. (2022). İnformasiya texnologiyalarının əsasları : dərs vəsaiti. Bakı: Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti 2022
7. Əzimov, F. (2017). İnformatika və kompüter texnologiyaları. Bakı: Elm və Təhsil.
8. Fundamentals of Information Technology /Roy, S., Daniel, C., & Agrawal, M... University of South Florida. 2023

9. Fundamentals of Information Technology /Radhakrishnan, N., & Dhina Suresh A. Ramya . MJP Publisher. 2023

10. ONLINE RESURSLAR- <https://www.microsoft.com>

Əlavə:

11. "İnformatika" Dərslik. S.Q. Kərimov, S.B. Həbibullayev, T.I. İbrahimzadə. Bakı 2011

12. "İnformatika" Ə.M. Salmanova, M.Ə. Abbasova, BAKI - 2015

IV. Prerekvizit fənlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən digər fənninin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

V. Korekvizit fənlər: Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Müasir dövrdə elmi-tərəqqinin əsas istiqamətlərində biri istehsalat və qeyri-istehsalat sahələrinin kompüterləşdirilməsi və cəmiyyətin informasiyaladılmasıdır. Hal-hazırda tələbələrimizin böyük bir informasiya texnologiyalarını, kompüterin arxitekturası, informasiya proseslərində istifadə olunan əsas və əlavə qurğuları, tətbiq edilən müxtəlif proqram komponentlərin növlərini, internet və kompüter şəbəkəsini kifayət qədər mənimsəməkdir.

Tələbələr bu kursu mənimsəməklə informasiya texnologiyaların əsas anlayışları ilə tanış olacaq, hesablama texnikasında istifadə olunan say sistemləri və alqoritmləşdirmə prinsiplərini öyrənəcəkdir, kompüterlərin yaranma tarixi və onların arxitekturası, həmçinin əsas və əlavə qurğular haqqında məlumatları əldə edəcəkdir. Proqramların növlərini və hansı məqsədlərə xidmət etdiyini biləcəkdir. Bununla yanaşı kursun yekununda tələbənin əldə etdiyi biliklərdən magistratura səviyyəsinə qəbulun 1-ci mərhələsində istifadə edə biləcək.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yeni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir. Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam aça bilər;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;

- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladığı balın) miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala) əlavə olunmur.

Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı:

Mühazirə: 10 saat; Seminar: 4 saat; Cəmi: 14 saat.

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
		Mühazirə	
1	Mövzu 1. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının əsas anlayışları və Turizimdə İKT. İnformasiya – tədqiqat obyekti və informasiya cəmiyyəti. İnformasiyanın hesablanması və say sistemləri Plan: 1. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənninin predmeti 2. Turizimdə İKT, turizm sektorunda informasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə 3. "İnformasiya" anlayışı, informasiyanın xassələri, formaları, növləri, təqdimolunma üsulları 4. İnformasiya prosesləri və informasiya mühafizəsi. 5. İnformasiyanın miqdarının ölçü vahidlər və informasiyanın kodlaşdırılması 6. Məvqəsiz və məvqəli say sistemləri Mənbə: 1,2,4	2	
2	Mövzu 2 Elektron hesablama maşınları (EHM). Kompüterlərin təsnifatı. Fərdi kompüterlər. Yaddaş və periferiya qurğuları Plan:	2	

	1. Hesablama texnikasının inkişaf tarixi 2.EHM-lərin nəşilləri 3. EHM-in arxitekturası və ümumi quruluş prinsipi 4. Kompüterlərin ölçülərinə görə təsnifatı, fərdi kompüterin əsas təsnifat növləri 5. Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları, daxili və xarici yaddaş qurğuları 6.Periferiya (əlavə) qurğuları:giriş qurğuları, çıxış qurğuları Mənbə:1,2, 4,5		
3	Mövzu 3. Alqoritm əsasları. Kompüterin proqram təminatı və turizim sahəsində istifadə olunan proqramlar Plan 1.Alqoritm anlayışı və xassələri, alqoritm təsvir üsulları və tipləri 2.Sistem proqram təminatı, tətbiqi proqram təminatı, instrumental proqram təminatı 3.Turizim sahəsində istifadə olunan proqramlar Mənbə:1,2, 4,5	2	
4	Mövzu 4. Əməliyyat sistemi anlayışı və təsnifatı. Windows əməliyyat sistemindən istifadə və Microsoft office paketi. Kompüter qrafikasının əsasları və onların turizim sahəsində istifadəsi Plan: 1.Əməliyyat sistemi anlayışı və təsnifatı, əməliyyat sistemləri ailəsi 2.Windows-un istifadəçi qrafik interfeysi 3.Windows 10 əməliyyat sistemi 4. Microsoft office paketi və onun proqramlarından turizim sahəsində istifadə 5.Rastr qrafika, vektor və üçölçülü qrafika , rastr qrafika, vektor və üçölçülü qrafika və onların turizim sahəsində istifadə olunması Mənbə:1,2, 4,5	2	
5	Mövzu 5. Kompüter şəbəkələri və müəssisədə istifadəsi. İnternet qlobal kompüter şəbəkəsi. Sosial şəbəkələr və onların turizim sahəsində rolu Plan: 1.Kompüter şəbəkələri, onların təyinatı və təsnifatı; 2.Lokal kompüter şəbəkələri və müəssisədə istifadəsi. 3.İnternet texnologiyaları və turizim sektorunda onlardan istifadə 4.İnternetdə axtarış sistemləri və onların turizim sahəsində istifadəsi. 5.Sosial şəbəkələr və onların turizimdə rolu, sosial medianın turizim xidmətlərinin təşkili və təbliğində tətbiqi	2	

	Mənbə: 1,2,5,10		
Cəmi:		10	

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat	Tarix
		Seminar	
1.	Mövzu 1. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının əsas anlayışları və Turizimdə İKT. İnformasiya – tədqiqat obyekti və informasiya cəmiyyəti. İnformasiyanın hesablanması və say sistemləri. Elektron hesablama maşınları (EHM). Kompüterlərin təsnifatı. Fərdi kompüterlər. Yaddaş və periferiya qurğuları	2	
2	Mövzu 2. Alqoritm əsasları. Kompüterin proqram təminatı və turizm sahəsində istifadə olunan proqramlar. Əməliyyat sistemi anlayışı və təsnifatı. Windows əməliyyat sistemindən istifadə və Microsoft office paketi. Kompüter qrafikasının əsasları və onların turizm sahəsində istifadəsi	2	
Cəmi:		4	

XI. Fənn üzrə tələblər:

- İnformasiya texnologiyalarının fənn ilə əlaqələndirmək;
- İnformasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə edərək dərstdə bilik və bacarıqlara yiyələnmək.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

mühazirə, praktiki tapşırıqlar

-təqdimat və müzakirə

-debat

-müstəqil iş/araşdırma

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri

FTN 1. İnformasiya kommunikasiya texnologiyaların əsas anlayışları ilə tanış olacaqlar

FTN 2. İnformasiyanın alınması, saxlanması və emalının əsas üsul və vasitələrinə yiyələnmək, kompüterdən informasiyanın idarə edilməsi vasitəsi kimi istifadə bacarığına qlobal kompüter şəbəkələrində informasiya ilə işləmə qabiliyyətinə malik olmaq.

FTN 3. Qoyulmuş məsələyə uyğun olaraq iqtisadi verilənlərin emalı üçün emal vasitələrini seçmə, hesablamanın nəticələrini təhlil etmə və alınmış nəticələri əsaslandırma bacarığına yiyələnmək.

FTN 4. Daxili və xarici mənbələrdən istifadə edərək zəruri verilənləri toplama, təhlil etmə və analitik hesabat hazırlama bacarığına yiyələnmək.

FTN 5. Analitik və tədqiqat məsələlərinin həlli üçün müasir texniki vasitələrdən və informasiya texnologiyalarından istifadə bacarığına malik olmaq.

FTN 7. Kommunikativ məsələlərin həlli, İnternetdə axtarış və arayış sistemləri vasitəsilə peşə əhəmiyyətli informasiyanın axtarışı və seçimi vasitələrindən və informasiya texnologiyalarından istifadə qabiliyyətinə malik olmaq.

FTN 9. Təlim və özünü təlim proseslərində iştirak üçün İKT vasitələrindən istifadə imkanlarına malik olmaq.

FTN 10. Turizim sektorunda internet texnologiyalarının və sosial şəbəkələrin rolunu öyrənəcəklər

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Kollokvium sualları:

I. Kollokvium sualları (____.____.2026-cı il tarixlərində keçiriləcək):

1. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənninin predmeti
2. Turizimdə İKT, turizim sektorunda informasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə
3. "İnformasiya" anlayışı, İnformasiyanın xassələri, formaları, növləri, təqdim olunma üsulları
4. İnformasiya prosesləri və informasiya mühafizəsi.
5. İnformasiyanın miqdarının ölçü vahidlər və informasiyanın kodlaşdırılması
6. Mövqesiz və mövqeli say sistemləri
7. Hesablama texnikasının inkişaf tarixi
8. EHM-lərin nəsilləri
9. Kompüterlərin ölçülərinə görə təsnifatı, fərdi kompüterin əsas təsnifat növləri
10. Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları, daxili və xarici yaddaş qurğuları

XVI. Fənnin imtahan sualları:

1. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənninin predmeti
2. Turizimdə İKT, turizim sektorunda informasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə
3. "İnformasiya" anlayışı, İnformasiyanın xassələri, formaları, növləri, təqdim olunma üsulları
4. İnformasiya prosesləri və informasiya mühafizəsi.
5. İnformasiyanın miqdarının ölçü vahidlər və informasiyanın kodlaşdırılması
6. Mövqesiz və mövqeli say sistemləri
7. Hesablama texnikasının inkişaf tarixi
8. EHM-lərin nəsilləri
9. EHM-in arxitekturası və ümumi quruluş prinsipi
10. Kompüterlərin ölçülərinə görə təsnifatı, fərdi kompüterin əsas təsnifat növləri
11. Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları, daxili və xarici yaddaş qurğuları
12. Periferiya (əlavə) qurğuları: giriş qurğuları, çıxış qurğuları
13. Alqoritm anlayışı və xassələri, alqoritmin təsvir üsulları və tipləri
14. Sistem proqram təminatı, tətbiqi proqram təminatı, instrumental proqram təminatı
15. Turizim sahəsində istifadə olunan proqramlar
16. Əməliyyat sistemi anlayışı və təsnifatı, əməliyyat sistemləri ailəsi
17. Windows-un istifadəçi qrafik interfeysi
18. Windows 10 əməliyyat sistemi
19. Microsoft office paketi və onun proqramlarından turizim sahəsində istifadə

- şəbəkələrin rolunu
20. Rastr qrafika, vektor və üçölçülü qrafika , rastr qrafika, vektor və üçölçülü qrafika və onların turizim sahəsində istifadə olunması
 21. Kompüter şəbəkələri, onların təyinatı və təsnifatı;
 22. Lokal kompüter şəbəkələri və müəssisədə istifadəsi.
 23. İnternet texnologiyaları və turizim sektorunda onlardan istifadə
 24. İnternetdə axtarış sistemləri və onların turizim sahəsində istifadəsi.
 25. Sosial şəbəkələr və onların turizimdə rolu, sosial medianın turizim xidmətlərinin təşkili və təbliğində tətbiqi

"Turizimdə İKT" fənninin sillabusu 6008008- Turizm işinin təşkili ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

«Texnologiya və texniki elmlər» kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (15.05.2026-cı il, protokol №09)

Kafedra müdiri:

dos. R. F. Əliyev

Fənn müəllimi:

m.A.Ə.Nuruzadə

m.A.N.Ələskərzadə